

LEIDSEBUURT HAARLEM

MEERWAARDEN

Voor en door de buurt | Samenwerken zorgt voor
verbinding | Waar niemand de baas is en iedereen
mee kan doen

VOORWOORD

We pronken vaak met het Badhuis, onze unieke plek midden in de Leidsebuurt waar wij, buurtbewoners, zelf de touwtjes in handen hebben. We zijn er trots op dat we zonder betaalde krachten en zonder structurele subsidies een heerlijke ontmoetingsplek voor de Leidsebuurt hebben gecreëerd, in dit prachtige monument. Het leek ons slim om de meerwaarde van deze plek eens goed te laten onderzoeken en vastleggen. Een mooi rapport is altijd handig, mochten we ooit een moeilijk gesprek moeten voeren met de gemeente bijvoorbeeld of opzoek moeten naar financiering.

Super leuk natuurlijk om aan een onderzoek te beginnen, maar ook spannend. Wat als de uitkomsten ons helemaal niet bevallen? Misschien blijkt de rol die we spelen voor de buurt wel helemaal niet zo groot te zijn. Misschien zijn we wel heel veel aanhang kwijtgeraakt tijdens de gedwongen sluiting door corona. Gelukkig bleek het tegendeel waar. De uitkomsten zijn zelfs veel mooier dan we hadden verwacht. Een enorm aantal mensen heeft de moeite genomen om onze enquête in te vullen of lieve berichten, in alle talen, achter te laten in het gastenboek. De redenen waarom mensen naar het Badhuis toe komen zijn zo divers als de mensen in de Leidsebuurt. Iedereen weet hier weer iets anders te vinden. Van de week zei een collega vrijwilliger nog: "Ik vind het zo leuk dat ik allemaal mensen heb leren kennen die anders waarschijnlijk niet op mijn pad waren gekomen". Dat is denk ik de kracht van het Badhuis, iedereen is anders en iedereen voelt de ruimte om zichzelf te zijn en iets te organiseren wat daarbij past. Toegegeven: af en toe is het een zootje ongeregeld, maar dat is denk ik precies de reden dat we ons er allemaal zo ontzettend thuis voelen.

Liefs,

Mara van Limbeek - bestuur

BADHUIS LEIDSEBUURT

📍 Leidseplein 49
2013 PW Haarlem
✉ info@badhuisleidsebuurt.nl
🌐 www.badhuisleidsebuurt.nl

INHOUDSOPGAVE

6

Geschiedenis

Het ontstaan van Het Badhuis.

8

Tijdlijn

Het Badhuis door de jaren heen.

10

Portretten

Vrijwilligers Eva, Jan-Willem, Randi, Ruud, Isa, Jan Willem, Pippi en Sulya aan het woord.

17 & 30

Reacties

Wat vinden de bezoekers?

23

Feiten & cijfers

Het Badhuis in cijfers.

28

De vrijdagmiddagborrel

Mensen ontmoeten en met elkaar in contact komen.

32

Uitslag enquête

Resultaten van de vragenlijst, beantwoord door bewoners van de Leidsebuurt.

40

Het veranderverhaal

Beschrijving van de beoogde verandering van het initiatief.

Vrijwilligers aan het woord.

Foto's van verschillende activiteiten; actief, creatief, muzikaal, gezellig en altijd verbindend, voor jong en oud.

Enkele voorbeelden van activiteiten die aangekondigd worden op de social media kanalen van Het Badhuis.

HET ONTSTAAN VAN HET BADHUIS

Het gebouw in de Leidsebuurt 'Het Badhuis' heeft een lange geschiedenis. In 1876 is er begonnen met de bouw van de Leidsebuurt. De wijk is opgebouwd uit kleine arbeiderswoningen met smalle straten, zodat er zoveel mogelijk woningen konden worden gebouwd. Ook op het Leidseplein verschenen toentertijd kleine woningen met een aantal centrale voorzieningen zoals het 'Tweede Volksbadhuis' dat in 1903 midden op het plein verscheen. Door het ontbreken van een eigen douche in de woningen destijds, was het Badhuis populair. Vele Leidsebuurtbewoners herinneren zich de strenge badmeester (lees ook het verhaal van Pippi en Lola, red.), het klokje op de deur en het wekelijks bijpraten met andere buurtbewoners op de bankjes in het midden van het doucheverblijf. Het was niet alleen een plek om te douchen, maar ook een plek om op de hoogte te blijven van wat er speelde in de Leidsebuurt.

Bouwbuuro en de Wijkraad

Doordat veel woningen in de loop der tijd eigen douchegelegenheden kregen, verloor het badhuis in 1979 uiteindelijk haar functie. Er werd in de jaren zeventig grondig verbouwd en het

interieur van het pand werd vernieuwd. In deze tijd vond er stadsvernieuwing plaats in Haarlem. De Leidsebuurt viel hier ook onder. Om te voorkomen dat de wijk op de schop zou gaan, kwamen de inwoners van de Leidsebuurt in opstand. Zij verenigde zich in de Wijkraad Leidsebuurt. Dit schijnt zelfs de eerste wijkraad van Nederland te zijn geweest. In het Badhuis werd een Bouwbuuro opgezet om bewoners te ondersteunen en te helpen bij het verbouwen van hun woning. Door het ontstaan van de Wijkraad is er jarenlang in het Badhuis een activistisch burennetwerk geweest. Toen de betrokken opbouwwerker in 2012 met pensioen ging, stopte de Wijkraad met vergaderen in het Badhuis. Toen kwam het pand leeg te staan.

Ontmoetingsplek

Toen de buurtfunctie van het Badhuis werd bedreigd, kwamen buurtbewoners in actie. Zij wilden graag het Badhuis behouden als ontmoetings-

plek voor de buurt. Twee jaar lang zijn actieve bewoners bezig geweest om het Badhuis te behouden. In 2014 wordt een huurcontract door stichting Bewonersbedrijf Leidsebuurt getekend. Toen konden buurtbewoners aan de slag organiseren van activiteiten organiseren van, voor en door buurtbewoners tegen redelijke prijzen in het Badhuis. Het Badhuis werd omgetoverd tot een bruisende ontmoetingsplek. De buurt sloeg de handen in een en hebben een herinrichting van het Badhuis in gang gezet. Een architect uit de buurt maakte tekeningen voor de verbouwing, een buurtbewoners heeft meubels gemaakt, iedereen heeft bijgedragen wat hij kon. Het Badhuis is nu uitgegroeid tot een open plek in de Leidsebuurt waar buurtbewoners elkaar kunnen leren kennen, zichzelf kunnen zijn en kunnen groeien, waar projectgroepen de ruimte krijgen zich te organiseren. Kortom: Het Badhuis als een tweede huiskamer voor alle buurtbewoners!

TIJDLIJN

1914

1979

2013

2015

2016

2020

29 AUGUSTUS 2013

Oprichting Stichting Bewonersbedrijf Leidsbuurt

12 DECEMBER 2015

Start verbouwing

4 JUNI 2016

Heropening Badhuis

JANUARI 2020

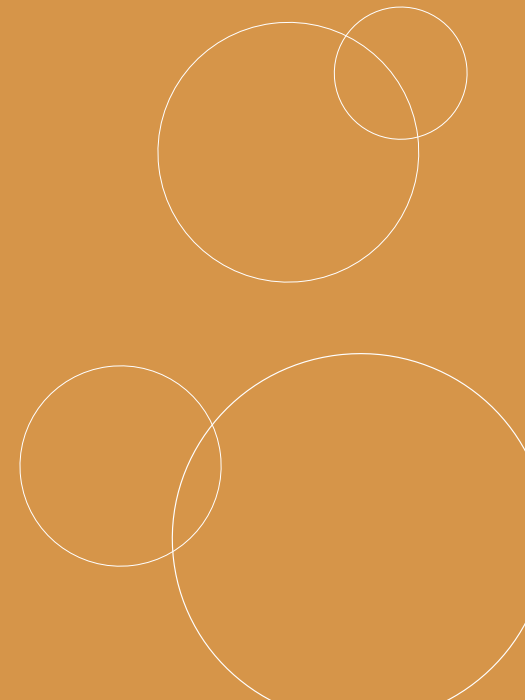
Nominatie Nationale Vrijwilligersprijs

PORTRETTE

EVA
JAN-WILLEM
RANDI, RUUD, ISA EN JAN WILLEM
PIPPI
SULYA

EVA

Eva is geboren in Haarlem en getogen in Heemstede. Voor haar studie verhuisde zij naar Amsterdam, waar zij tot haar 30e woonde. De ruimte, het groen en de kindvriendelijke buurt brachten haar weer terug naar Haarlem. De Leidsebuurt voelt voor haar als een klein dorp in een stad. "Het is heerlijk om hier te wonen", vertelt ze. "Er wonen veel verschillende mensen, dat is gezellig. Mensen kennen elkaar en dat geeft mij een veilig gevoel."

Een aantal jaar geleden kwam Eva voor het eerst in het Badhuis. Er waren toen allerlei spelletjes te doen op het plein voor kinderen in de buurt. "Mijn dochtertje en ik werden begroet en zo liepen we voor het eerst naar binnen. Ik had destijds geen flauw idee wat daar te doen was. Van de buitenkant zie je niet gelijk wat er binnen te doen is. Als je binnen bent zie je pas hoe leuk het is."

Verbondenheid en vrolijkheid

Een moment wat Eva niet meer vergeet is de heropening van het Badhuis in 2014. Tijdens deze opening stond er een draaiorgel in de buurt en dansten de kinderen door de straten. "Steeds meer mensen sloten aan in deze dansende stoet en zo kwamen we met zijn allen bij het Badhuis. Het werd een groot feest. Buiten konden

kinderen spelen in zwembadjes. Een dag van verbondenheid en vrolijkheid. mogelijk is."

Ruimte en begrip

Het Badhuis heeft Eva veel gebracht. Ze heeft diverse mensen leren kennen. "Toen ik in Amsterdam woonde werkte ik in de hippe horecatenten en stond ik op de gastenlijst van de hippe clubs. Mijn wereld was toen eigenlijk best wel klein. Door het badhuis leerde ik meer verschillende mensen kennen - mensen met een beperking, depressie - het draaide niet meer zo om mij. Mijn wereld werd groter. Ik ben gevoeliger geworden wie anderen zijn, hoe het leven is, informeren naar anderen, daar is meer ruimte en begrip voor gekomen. Dat is ook voor mijn dochter waardevol. Ze groeit op met diverse mensen om zich heen, dat maakt ook haar wereld rijker."

Veiligheid en omkijken naar elkaar Als Eva nu op haar fiets naar huis zit, begroet ze iedereen. Door het Badhuis heeft ze veel mensen leren kennen. "Ik heb allerlei connecties via het Badhuis. Als ik terug fiets naar huis begroet ik iedereen. Dat geeft een veilig gevoel." Daarnaast vertelt Eva ook dat het omzien naar elkaar is versterkt in de buurt. "We zijn er voor elkaar. Als iemand iets naars heeft meegemaakt, wordt er een bloemetje gebracht. Ook vangen we elkaars kinderen op. Als alleenstaande moeder is dat erg fijn. Iemand die hier vrijwilliger was heeft nu last van depressies. Ze is hier geen vrijwilliger meer, maar als ik haar zie maken we altijd een praatje en vraag ik hoe het gaat. Je blijft elkaar zien ook al zie je elkaar niet meer in het Badhuis. Je voelt je gesteund."

SPICE GIRLS

Eva zit in het bestuur van het Badhuis. In het bestuur heeft iedereen zijn eigen talenten en doet waar die goed in is. "Ik ben vormgever, dus houdt mij vooral bezig met de communicatiekant van het Badhuis. Als bestuur zijn we een soort Spice Girls (populaire Britse meiden muziekgroep uit de jaren '90, waarbij ieder lid een eigen kenmerk had - red.); we zijn een gezellige groep, iedereen doet waar die goed in is en zo vullen we elkaar aan. Als bestuur bepalen we niet wat er in het Badhuis gebeurt. We ondersteunen mede buurtbewoners die iets voor anderen in het Badhuis willen doen. Dan helpen we bijvoorbeeld met de communicatie en subsidie aanvragen. We willen dat iedereen meedoet en meebeest. Zodat het Badhuis een plek is voor iedereen", vertelt Eva.

JAN-WILLEM

Jan-Willem is 63 jaar en als actieve vrijwilliger betrokken bij het Badhuis. Hij is geboren in Haarlem en op opgegroeid in de Kleverbuurt. Vanaf zijn geboorte is hij spastisch door zuurstofgebrek bij zijn geboorte. Hij heeft eerst op een reguliere basisschool gezeten in Haarlem en is daarna, op z'n zesde, tien jaar lang naar de Mythyschool gegaan. Na de Mythyschool is hij in het oosten van het land terecht gekomen op een internaat en activiteitscentrum voor alternatieve arbeid, omdat hij vanwege zijn spasme niet geschikt werd geacht voor een beroepsopleiding. Al snel is Jan-Willem in Malden op zoek gegaan naar een zelfstandige woonruimte. In 1992 is hij weer teruggegaan naar Haarlem – vanwege zijn familie die daar nog woonden – en toen in de Leidsebuurt terecht gekomen.

Eerste keer Badhuis

Jan-Willem kwam voor het eerst in het Badhuis voor inspraakavonden. Er zat toen nog een bouwbedrijf in het Badhuis. Jan-Willem heeft het voor elkaar gekregen dat PréWonen een

project in de Leidsebuurt ging ontwikkelen, dat zelfstandig wonen mogelijk maakte door goed toegankelijke woningen te bouwen met bijvoorbeeld een ruim toilet.

“Het Badhuis zag er destijds nog heel anders uit. Donkerbruine vloertegels en o.a. de keuken en bar waren heel anders. Daar heb ik later bij de verbouwing nog veel invloed op gehad. Een deel van de bar is nu laag voor mensen in een rolstoel. Dat is o.a. met Stichting Doen gedaan. Toen ik hier kwam vond ik dat de verwarmingen erg goor waren, die ben ik in mijn eentje allemaal gaan schoonmaken. Zo ben ik vrijwilligerswerk gaan doen voor het Badhuis. Nu maak ik een tot drie keer per week de keukenvloer, hal en wc's schoon. Dit doe ik ongeveer sinds 2013, dus zo'n negen jaar. Het is nu echt een centrum voor de buurt geworden met allerlei activiteiten.”

De inrichting van het Badhuis is eclectisch met oude meubels, die stijlvol zijn opgeknapt. Zo zijn tafels gemaakt van de oude deuren van het Badhuis. Aan de muren hangen wisselende exposities. Door het meubilair en de karakteristieke elementen van het gebouw lijkt het Badhuis op een woonkamer en voelt het voor buurtbewoners als thuishomen.

Waardering

“Als het badhuis er niet zou wezen dan had ik denk ik wat sociale contacten en minder leuk werk (als vrijwilliger red.). “Jan-Willem vertelt dat hij door het Badhuis veel mensen heeft leren kennen en ook nog steeds nieuwe mensen leert kennen. “Het is zo fijn, want niemand is hier echt de baas. Alles kan. Er zijn veel mogelijkheden om dingen zelf te organiseren.”

Activiteiten

Jan-Willem heeft al eens een ervaringsmiddag georganiseerd om mensen te laten ervaren hoe het is om een handicap te hebben en met een beperking te leven. “Mensen hebben in een rolstoel gezeten, en moesten met hun verkeerde hand tekenen of een pannenkoek met één hand eten. Dat was hartstikke leuk.”

“Dat moeten we binnenkort weer een keer doen Jan-Willem”, valt vrijwilligster Liesbeth bij die deze ochtend achter de bar staat tijdens de koffieochtend, “helemaal met alle obstakels nu in de buurt door de wegwerkzaamheden.” Jan-Willem vertelt dat hij dat in september weer gaat doen.

Ook op scholen vertelt Jan-Willem over hoe het leven is met een beperking. Hij vindt dat belangrijk, omdat je “bij kinderen nu nog een knooppje kan omdraaien”. Hij doet het daarom nu ook voor de kinderen in de buurt.

Liesbeth brengt ons een karaaf water en drie glazen waarvan één met een rietje voor Jan-Willem, zodat hij het kan drinken zonder te morsen. Ze zegt: “Als je zoveel praat moet je tussendoor ook even wat drinken, anders krijg je maar een droge mond.”

Huiskamerproject

Jan-Willem heeft een keer per twee weken op woensdagmiddag een eigen activiteit. Deze activiteit is voor mensen met een beperking. Hij heeft het met opzet het huiskamerproject genoemd. Enerzijds is het serieus om ervaringen

met elkaar uit te wisselen en anderzijds ook gezellig met spelletjes in een huiskamersetting. De activiteit wordt bezocht door mensen uit heel Haarlem. De activiteit heeft geen vast programma. "Soms zijn we hier maar met z'n tweeën en soms is iedereen er." Jan-Willem wil het met opzet laagdrempelig houden. "Kom als je wilt komen, zo niet dan is dat ook goed. Het heeft soms ook wat tijd nodig." De meesten komen zelfstandig naar het Badhuis toe met hun elektrische rolstoel, scootmobiel of rollator en een enkeling met de vervoersdienst.

Meerwaarde

Het Badhuis heeft een hele belangrijke functie voor de buurt. De sociale cohesie is toegenomen doordat mensen elkaar kennen en makkelijk hulp aan elkaar vragen. Het brengt gezelligheid en warme contacten. Dat vind je hier allemaal in het Badhuis."

Jan-Willem licht toe waardoor de sociale cohesie is toegenomen. "Als iemand iets nodig heeft dan kan je altijd om hulp vragen." Doordat mensen elkaar kennen is de drempel veel lager. "Ik heb bijvoorbeeld een keer aan een goede vriend Luuk, die ik hier in het Badhuis heb leren kennen, gevraagd of hij me kon helpen met giro bankieren. Hij heeft me toen laten zien hoe dat digitaal gaat. Dat bespaarde mij veel gedoe en sindsdien kan ik het zelf." Jan-Willem geeft aan het liefst zoveel mogelijk zelf te doen en zo min mogelijk hulp te vragen. "Mensen durven eigenlijk niet zo snel bij mij aan te klop-

pen. Vaak wordt gedacht dat ik niet zoveel kan. Maar ik ben bijvoorbeeld goed in budgetbeheer. Ik werk met allerlei potjes om bijvoorbeeld geld opzij te zetten voor de zorgverzekering. Daar kan ik mensen goed bij helpen."

Nabranders

Er schiet Jan-Willem nog iets te binnen dat hij heel belangrijk vindt om nog mee te geven over het Badhuis. "Ik ben heel blij dat hier geen baas of een beroepskracht is, die zou te veel invloed uitoefenen. Mijn ervaring is dat zo'n beroepskracht minder flexibel is qua mogelijkheden. Die heeft dan een bepaald idee; zo moet het! Nu is dat vrij. Daardoor voel ik me ook thuis. Ik kan zo'n activiteit als vanmiddag op mijn manier doen." Jan-Willem vertelt dat dit ook komt door zijn ervaringen in het verleden en door zijn handicap. "Zo werd er vroeger ook voor mij bepaald dat ik geen beroepsopleiding zou kunnen doen. Mensen verwachten bijvoorbeeld niet dat ik helemaal alleen woon. Ik woon al 41 jaar helemaal zelfstandig. Elke keer zijn mensen daarover weer verbaasd. Ik vind het belangrijk om bij mensen die knop om te zetten. Ze bewust te maken. Ik haat betutteling. Je moet als je gehandicapt bent wel heel creatief zijn. Dan kom je heel ver. Ik was 18 jaar en zag het toen al niet zitten om in een wooninstelling te gaan wonen. Door schade en schande heb ik geleerd. Ik heb geknokt om zelfstandig te kunnen wonen."

WAT VINDEN BEZOEKERS VAN HET BADHUIS?

The Badhuis is the neighbourhood's safe haven. It is where the old generation can meet up with the young generation to create a community feeling. The Badhuis role within the neighbourhood is of the utmost importance! " Federica 12.05.22

the badhuis is a place for all to gather, to feel welcome, and to be truly at home. It's a gem for the neighbourhood and surrounding area. echt super gezellig. *betty*

18/5/2022
Het badhuis is een prachtig initiatief wat nooit weg mag! Een mooie ontmoetingsplaats waar veel leuke activiteiten plaats vinden. Waar mensen elkaar ontmoeten en de sociale cohesie bevorderen. *Peggy*

Voor mij is het Badhuis een hele fijne plek om bewoners te ontmoeten, om samen te ontbijten, muziek te luisteren, theater te beleven, en lekker te kletsen. En ook de vele leuke feesten die we hier hebben gevierd met familie en vrienden, de woordlagen die we hier hebben gevierd, alles heel divers. Het is eigenlijk te veel om op te noemen, zo belangrijk is het Badhuis voor mij en voor de buurt. Verbinding hebben we hard nodig! *Hiralle*

" Het badhuis is een warme ontmoetingsplek voor allemaal mensen. Ik kan hier al jaren met plezier! *Bregje*

Dankjewel van Haarlem 4 Ukraine ↓
For Ukrainian people
Badhuis became a second home, where people can meet, socialize, have lunch, provide information, important for life here, have language classes, coaching sessions and it's just a nice and cozy place with friendly people.
Дякую! Спасибі! Thank you!
[Signatures]
Спасибі за запрошення
Тернопільська обл.
Тернопільська обл.
Thank you from All Ukrainian People!
[Signatures]

IN GESPREK MET VIER BADGASTEN: RANDI, RUUD, ISA EN JAN WILLEM

In het Badhuis worden geregeld diverse activiteiten georganiseerd. Van 'Schilderen met een wijntje', Queer Café, Repair Café, openlucht filmavonden, tot buurtfeesten en ontbijten voor kinderen. Het Badhuis wordt gerund door Leidsebuurtbewoners die zich allemaal vrijwillig inzetten. Iedereen doet waar hij of zij goed in is en wat hij of zij leuk vindt. Buurtbewoners Randi, Ruud, Jan Willem en Isa vertellen wat het Badhuis voor hen en andere buurtbewoners betekent.

EVEN VOORSTELLEN: RANDI

Randi is geboren en getogen in Amsterdam, maar woont al ruim 40 jaar in de Leidsebuurt in Haarlem. 'Al blijf je import'. Woensdag is 'Randi-dag' bij het Badhuis Leidsebuurt. Elke woensdagochtend draait ze de koffieochtend van 8.30 tot 12.00 uur. Ze slaat nooit een week over. Verder pakt ze waar ze kan

hand-en-spandiensten op. Het horecabloed stroomt door haar aderen. "Continuïteit is belangrijk. Je zet je als vrijwilliger vrijwillig in, maar het is van belang dat het Badhuis op vaste dagen open is. Je moet op het Badhuis kunnen rekenen, dat is de kracht. Je bent horeca of je bent het niet".

De klant is koning

Elke dag houdt een andere buurtbewoner het buurthuis open. Op woensdagochtend is dat Randi. Bij Randi is de klant koning. Ze steekt kaarsjes aan en dekt de tafels gezellig. Bij binnenkomst verwelkomt ze iedereen, ze maakt een praatje. Ze wil dat elke bezoeker in een warm bad(huis) komt als ze binnenstappen. "Voor corona kwamen hier veel ouderen. Ze vonden hier een publiek om een verhaal over hun leven te vertellen. Om herinneringen op te

EVEN VOORSTELLEN: JAN WILLEM

Jan Willem komt uit Amsterdam, maar woont nu ruim 20 jaar in de Leidsebuurt. Hij heeft al veel georganiseerd in het Badhuis. Van filmavonden in de buitenlucht tot ontbijtochtenden voor kinderen. "Sinds we geen commerciële maar sociale huurprijs hoeven te betalen is het Badhuis opgebloeid", zegt Jan Willem.

Voorheen werd het Badhuis veel verhuurd voor privé feestjes, om zo de hoge huurprijs te kunnen betalen. "Dan is het geen plek voor de buurt, zelfs mensen uit Amsterdam wisten het Badhuis voor hun feestjes te vinden". Nu is het een plek voor en door bewoners.

halen aan de oude Leidsebuurt. Zo kwam hier elke ochtend een oudere dame die vroeger violist was. Een getraumatiseerd mens, die het fijn vond om een praatje te maken. Onder de mensen te zijn. Ze zou gevluht zijn als ze niet de aandacht kreeg waar ze naar verlangde", vertelt Randi.

Wees een Badgast

Een Haak Aan club, Queer Café, (openlucht) filmavonden, zomerfeest, Repair Café, taalles, ontbijten voor kinderen, Latin avond, schrijfcursus, buurtwandeling en Kinderbadje (educatief en spel aanbod voor kinderen). Dit is zomaar een greep uit de vele activiteiten die in het Badhuis plaatsvinden. Het Badhuis is meer dan een buurthuis stellen de buurtbewoners. Doordat er diverse activiteiten georganiseerd worden, komen er ook verschillende mensen bij het Badhuis binnen. Jong, oud, mensen uit Oekraïne, yuppen, mensen met

diverse geloofsovertuigingen; ze komen allemaal bij het Badhuis binnen.

Dat iedereen binnen kan lopen zorgt soms voor problemen. Echter, mensen wegsturen gebeurt bijna nooit. "Het laatste wat je moet doen is mensen wegsturen. Je laat mensen weten dat ze welkom zijn als ze rekening houden met de gevoelens van anderen", legt Randi uit. Sociale veiligheid is erg belangrijk in het Badhuis; wees een Badgast.

Verbroedering

De anderen beamen de kracht van het Badhuis Leidsebuurt. "Iedereen die hier komt krijgt de aandacht die die verdient, wie je ook bent", zegt Jan Willem. In alle gesprekken over het Badhuis komt dat terug: het Badhuis is een plek waar mensen anderen ontmoeten, gehoord worden, ervaringen delen en vriendschappen ontstaan. Jan Willem denkt

terug aan de tijd voor corona. Enkele jaren geleden heeft hij een openlucht filmavond georganiseerd. Een Italiaanse film werd gedraaid. "Erg poëtisch, weinig tekst en met veel beelden. Jong en oud, buurtbewoners met diverse etnische achtergronden waren allemaal aanwezig. En de kinderen liepen niet weg", weet Jan Willem nog. "Iedereen was een ervaringen aan het delen met elkaar. Het bracht echt verbroedering", vertelt Jan Willem. De contacten die ontstaat in het Badhuis groeien geregeld uit tot vriendschappen. "Buiten het Badhuis om kijk ik met een aantal buurtbewoners samen naar Formule 1. Dat zou ik nooit gedaan hebben zonder het Badhuis", zegt Jan Willem.

Ik heb het nog nooit gedaan, dus ik denk dat ik het wel kan

Alles in het Badhuis ontstaat door enthousiasme van de buurtbewoners. De tafels en kasten in het Badhuis zijn door een meubelmaker in de buurt gemaakt. Elke activiteit komt tot stand door een interesse of wens van een buurtbewoner. Oudere buurtbewoners haken al jaren elke dinsdagochtend (Haak Aan club). Buurtbewoner Isa is medeorganisator van het Queer café in het Badhuis.

Buurtbewoner Jan Willem heeft samen met andere ouders ontbijt ochtenden voor kinderen uit de buurt georganiseerd. Het Badhuis wordt

EVEN VOORSTELLEN: RUUD

Ruud zet zich al zeven jaar in voor het Badhuis. Hij is begonnen als vrijwilliger achter de bar, hij opende en sloot het pand af. Nu staat hij elke donderdagochtend van 8.00 tot 12.30 uur achter de bar. Vanaf 9.00 uur geeft hij een open taalles en helpt buurtbewoners met hun

huiswerk. Voor corona werkte hij met een pool van Nederlandse buurtbewoners die gekoppeld werden aan (nieuwe) buurtbewoners met een taalbehoefte. Er kwamen zeker 30 mensen langs. Na twee jaar stil te hebben gelegen moet hij dit weer opnieuw opbouwen.

Ruud had een eigen bedrijf in lesgeven in de Nederlandse taal. Hij woont nu 10 jaar in de Leidsebuurt. Daarvoor heeft hij in Amsterdam gewoond. Hij houdt van lezen, films en mensen helpen met de Nederlandse taal. Hij spreekt Engels, Duits, Frans, Spaans, Italiaans en Portugees. Deze interesses zet hij nu in bij het Badhuis.

EVEN VOORSTELLEN: ISA

Isa is geboren en getogen in Haarlem. Elke woensdagochtend host Isa met een vriendin 'doewoensdag'. Met deze ochtend wil ze stimuleren om creatief te werken en spullen te hergebruiken. Zo repareert ze kledingstukken op een creatieve en zichtbare manier (visual mending). Ook is ze de medeorganisator

van het queer café. Waar iedereen die wil elkaar kan ontmoeten en ervaringen uitwisselen.

als een plek gezien waar mensen hun talenten kunnen ontwikkelen, waar je nieuwe dingen kunt proberen en waar je sterke kant kan groeien. De vrijwilligers stimuleren elkaar en andere buurtbewoners om iets te organiseren en als het mislukt is het niet erg. Dan doe je iets anders de volgende keer. Ze handelen naar het motto van Pipi Langkous: 'Ik heb het nog nooit gedaan, dus ik denk dat ik het wel kan'. Zo heeft Ruud diverse concerten georganiseerd. Zijn contacten in de muziekwereld waren hier erg handig voor. Echter, "een concertorganisator was ik niet. Ik was er helemaal niet mee bezig, maar door het Badhuis ontwikkel je toch die kant van jezelf. Je hebt een platform om je uit te leven en genoeg vrijwilligers om je te helpen". Samen met andere buurtbewoners heeft hij concerten met eten georganiseerd. "In het begin kwam er niemand,

maar uiteindelijk werd het een groot succes", vertelt Ruud.

(Talent) ontwikkeling

Het stimuleren van elkaars talenten en mogelijkheden zien levert veel op. Randi is het levende voorbeeld. Randi geeft aan dat ze officieel afgekeurd is. "Ik ben gewoon afgeschreven terwijl ik nog genoeg kan doen", zegt Randi vol passie. Elke woensdag draait ze de koffieochtend en helpt waar nodig. Het bestuur van het Badhuis helpt met de promotie van activiteiten. "Ik heb het idee dat ik nog meedoe door het Badhuis".

Ontwikkeling van mensen is niet alleen een effect van het Badhuis op actieve vrijwilligers, maar ook op deelnemers van activiteiten. Veel activiteiten van het Badhuis staan in het teken van ontwikkeling en educatie. Zoals het 'Kinderbadje'. Het Kinderbadje is een interactief en

educatief aanbod van spel en plezier ter bevordering van de woordenschat en de taalontwikkeling van kinderen. Tijdens het interactief moment wordt er voorgelezen, piano gespeeld en liedjes gezongen, gedanst en geknutseld.

Ook geeft Ruud elke donderdagochtend een open taalles. Iedereen kan binnenlopen met de behoefte een taal (die Ruud beheerst) beter te beheersen. Veel mensen uit Oekraïne volgen een (privé) taalles bij hem.

Idealisme

Tenslotte draagt het Badhuis haar steentje bij aan een duurzame wereld. Het Repair Café, waar mensen kapotte apparaten kunnen laten maken, is hier een voorbeeld van. Ook werkt het Badhuis voornamelijk samen met lokale bedrijven, zoals lokale koffiebonen, lokale wijnimporteurs, lokaal bier en de drukkerij in de Leidsebuurt die gebruik maakt van FSC-gecertificeerd papier. Daarnaast biedt het Badhuis ruimte voor beginnende duurzame initiatieven, die op een andere plek weer doorgroeien. Zo heeft er iemand in de kelder van het Badhuis een tijd oesterzwammen gekweekt op koffieprut. De badgasten verbinden elkaar door aan te pakken en elkaars talenten te benutten. Niets is te gek als je het maar probeert.

HET BADHUIS IN CIJFERS

94 vrijwilligers

deze vrijwilligers vervullen gemiddeld **42** diensten per maand

Maandelijks zijn er ruim **25** activiteiten in het Badhuis

Barvrijwilligers zetten minstens **160** koppen koffie per maand

Daarmee zorgen ze voor een baromzet van **1825,-** per maand

Activiteiten worden bezocht door ruim **600** mensen per maand

Op een gemiddelde buurtborrel komen **35** mensen

Er worden **45** speciale Badhuisbiertjes per maand verkocht

Tijdens een rollerdisco komen mensen op gemiddeld **160** wieltjes

Het Badhuis heeft **7** vaste huurders op de boven verdieping

De keuken heeft **80** borden voor een diner

En tot slot **0** doelgroepen, deze tellen we niet, want iedereen is gelijk

PIPPI

Pippi komt net uit school, die tegenover het Badhuis zit. Pippi is acht jaar en woont al haar hele leven in de Leidsebuurt. Haar school bestaat uit twee gebouwen met in het midden het pleintje. Hier ligt het Badhuis aan en wordt tijdens de pauzes volop gespeeld door de kinderen uit de buurt. Haar moeder is Nederlands en haar vader Amerikaans. "Ik ben over twee maanden negen jaar en ga naar groep vijf toe. Ik ga soms na school naar het Badhuis toe, want dan zijn er borreltjes en mijn moeder is hier veel [haar moeder is Mara, voorzitter van het bestuur van het Badhuis]. Mijn moeder werkt hier heel vaak. Ze huurt hier ook boven een kantoortje om haar werk te doen. Ik heb hier een keer mijn verjaardag gevierd, dat mogen alleen vrijwilligers. Ik ben ook een soort van vrijwilliger."

Activiteiten

Het zomerfeest is morgen. Het is voor de hele school en de buurt het zomerfeest in het Badhuis om te vieren dat de zomervakantie is begonnen. Een andere leuke activiteit bij het Badhuis is de rol-

lerdisco volgens Pippi. Ofwel dansen op wieltjes. "Alles op wieltjes kan, dus ook de rolstoel en rollator van Jan Willem. Maar ook de step en skateboard. En de kinderen mogen dan kiezen welke muziek wordt gedraaid", vertelt Pippi.

Lola (10 jaar) komt er ook bij (de dochter van Eva). Lola vertelt dat ze het hier heel leuk vindt. En dat ze ook al een keer een Halloween feestje hebben georganiseerd met een spannend verhaal over de meneer van het Badhuis die boven rondzwerft. Als je goed luistert kan je hem horen. Dat verhaal was zo spannend dat Pippi niet meer alleen naar boven durft. Ook heeft Lola een keer een discofeest georganiseerd. En een dag om ideeën op te halen voor leuke workshops en activiteiten in het Badhuis. Lola en Pippi hebben nog volop ideeën; knutselmiddag, tekenworkshop, dansen, sushi maken en eten en natuurlijk de rollerdisco.

Ook zitten de meiden samen in de kinderredactie voor de wijkkrant Leidsebuurtkrant met een kinderpagina 'Alles kids!'. "Zo hebben we ook weer nieuwe kinderen leren kennen met wie we in de redactie zitten", vertelt Lola. Haar moeder Eva is vormgever van de Wijkkrant. Op de kinderpagina staan moppen, een onderzoekje naar bijvoor-

beeld de meest bijzondere dieren in de buurt en korte interviews met mensen uit de buurt, zoals met de wijkagent over de gestolen fietsen in de buurt en de fietsmaker die zijn fiets van een inbreker teruggepakt heeft.

Wat het Badhuis bijzonder maakt

"Leukste aan het Badhuis is hoe het gebouwd is", zegt Pippi. Lola: "Het is hier lekker knus, iedereen uit de hele wereld mag hier komen en er zijn leuke feesten." En héél belangrijk; iedereen mag zichzelf zijn. Pippi wijst naar de regenboogvlag en vertelt dat soms twee mannen of twee vrouwen gepest worden als ze hand in hand lopen. Hier mag dat wel.

De meiden vertellen ook dat het Badhuis er vroeger heel anders uit zag. Dat weten ze van foto's en van verhalen van oudere mensen die hier komen. Die vertellen dan over vroeger toen ze nog naar het Badhuis kwamen om te douchen.

"IK BEN HIER EEN SOORT VAN OPGEGROEID"

Lola (links, 4 jaar) en Pippi (rechts, 2 jaar) op het plein voor het Badhuis in 2016.

SULYA

Vanavond gaat Sulya, 37 jaar en vaste bezoeker van het Badhuis, naar een musical in Amsterdam. Voor haar is dat veel geregeld, want Sulya zit in een elektrische rolstoel vanaf haar geboorte. Natuurlijk is een uitstapje naar Amsterdam leuk, maar des te belangrijker voor haar dat het Badhuis om de hoek ook leuke activiteiten organiseert waar ze zelfstandig heen kan reizen. "Ik woon vlak in de buurt en er worden veel leuke dingen georganiseerd", vertelt Sulya. "Als ik een avondje uit wil, hoeft ik niet zo ver weg. Als ik moe ben, ben ik binnen tien minuten weer thuis met mijn elektrische rolstoel. Dat is voor mij heel fijn. Doordat het zo dichtbij is voor mij, ga ik er makkelijker heen en probeer ik verschillende activiteiten uit".

Een mouw aangepast

Jan-Willem en Sulya ontmoette elkaar vijf jaar geleden in de supermarkt. Als film liefhebbers bleken zij beide een Pathé bioscoop te hebben en sindsdien zijn ze vrienden. "Door Jan-Willem werd ik een aantal jaar geleden getipt

over het Badhuis. Het bleek heel goed toegankelijk te zijn voor mij. Dat is lang niet altijd zo bij initiatieven in Nederland", vertelt Sulya. "De locatie van het Badhuis is voor mij een groot pluspunt en daarnaast is het een hele gezellige club mensen en worden er laagdrempelige dingen georganiseerd. Als je ergens graag een kaartje voor wil, en het is al uitverkocht, dan zijn ze niet zo streng. Er wordt altijd wel een mouw aangepast."

pelige dingen georganiseerd. Als je ergens graag een kaartje voor wil, en het is al uitverkocht, dan zijn ze niet zo streng. Er wordt altijd wel een mouw aangepast."

Nieuwe mensen ontmoeten

"Deze zaterdag ga ik schilderen. Ik ga ook graag naar Badkamergalm, een muzikale voorstelling die hier eens in de vier weken wordt gegeven. Daarnaast ga ik naar de Haak Aan club iedere dinsdag, dat is een breiclub. Ik ben een vaste klant. De ene keer is het drukker dan de andere keer, maar dat maakt mij niet uit". Sulya leert hier ook nieuwe mensen kennen. "Met Annette van de breiclub heb ik goed contact. Als het Badhuis straks dicht is, door bijvoorbeeld corona, zijn we ook van plan om alsnog bij elkaar te komen om te breien. We hebben elkaars telefoonnummer."

Vaste bezoeker

Als vaste bezoeker van het Badhuis voelt Sulya zich ook wel verantwoordelijk voor het blijven voortbestaan van het Badhuis. "Als er niet genoeg mensen komen, dan ben ik bang dat het Badhuis niet blijft bestaan en dat wil ik niet. Ik ben me daar wel bewust van. Er moeten wel genoeg mensen komen. Laatst heb ik zelfs een vriendin uit Heiloo meegenomen". Zelf activiteiten organiseren ziet Sulya alleen niet zo zitten. "Ik ben wel blij dat ik niks organiseer. Dat past niet bij mijn karakter, iedereen heeft wat te zeggen en je moet het in elkaar passen. Dat is niet zo mijn ding. Maar ik vind het heel fijn dat

andere dat wel leuk vinden".

Thuisgevoel

Als Sulya even een middag vrij heeft en zin heeft om iets te ondernemen, bekijkt ze altijd de agenda op de website van het Badhuis. "Dat is een heel fijn gevoel", vertelt ze. "Dat er altijd iets te doen is. Het is hier ook bijna nooit dat iets niet doorgaat als er niet zoveel mensen zijn. Het is hier niet te strak georganiseerd en er staan mooie oude stoelen. Gelukkig dat er oude stoelen staan, want als ik er per ongeluk iets te hard tegenaan rij, dan maakt het niet uit. Ik voel me hier thuis".

EEN DRANKJE, SPONTANE MUZIEK, VAKANTIEVERHALEN EN ELKAAR

DE VRIJDAGMIDDAGBORREL

a.k.a. de buurtborrel in het Badhuis

“We zeggen altijd tegen bewoners ga iets doen wat je zelf leuk vindt of waar je goed in bent. Dan zijn er ook anderen die dat leuk vinden en komen. Bij het Badhuis doen we namelijk niet aan doelgroepenbeleid. Ik vind borrelen heel leuk. Dus jaren geleden ben ik samen met een andere buurtbewoner met de vrijdagmiddagborrel begonnen. Ondertussen is het een echt Badhuis-ding geworden.” Zo vertelt Mara, initiatiefneemster van de vrijdagmiddagborrel.

De vrijdagmiddagborrel is elke eerste vrijdag van de maand. Behalve tijdens de de zomervakantie periode. Twee september was weer de eerste borrel

na de zomervakantie en deze werd goed bezocht. Er waren zo'n 80 buurtbewoners. “Het leek wel of iedereen het gemist had” vertelt Liesbeth. “Het was supergezellig! Veel vrijwilligers, vaste bezoekers, burens en ook nieuwe gezichten. Het was ouderwets/pre-covid druk.” Het hielp dat het een stralende warme zomerse dag was. Buurtbewoners waaierden uit over het Badhuis en het plein.

De borrel was tevens de opening van een nieuwe expositie in het Badhuis. Kunstenaar Walter van Schagen toonde zijn collages gemaakt van oude hergebruikte materialen met als thema Tweede Kans. Op de buurtborrel

was deze keer ook een BBQ pop-up restaurant Brikett Smokehouse waar onder meer een broodje hamburger gekocht kon worden. Voor eigenaar Sal is het voor herhaling vatbaar; “The Badhuis was a fantastic location for our event - it was great to be able to get our food in front of a new audience, whilst also having space for our regular customers. The professional kitchen was a great addition. The staff and organisation are super lovely and we would love to work with them again.”

Vrijwilliger Verona; “Wat een goede combinatie buurtborrel, eten en ook nog een opening van een expositie. Het was heel gezellig en veel nieuwe gezichten gezien.” Mara licht toe: “De buurtborrel was door bewoners in de klassenapps gedeeld (aan hetzelfde pleintje zit ook een lagere school, red.), waardoor er ook nieuwe mensen van de school bij waren.”

Bij het Badhuis is iedereen welkom. Er komen oudere bewoners en er rennen kleine kinderen rond. De expositie trok ook weer andere mensen aan, waardoor het heel gevarieerd was. Van expats tot geboren en getogen Haarlemmers uit de Leidsebuurt. Dan, zelf expat, reageert; “It is always a nice afternoon at the Badhuis borreltje, but this one was extra-gezellig. Brikett Smokehouse were in the kitchen, serving up delicious smoked bbq. Artist, Walter van Schagen, was hosting the launch of his exhibition. His wife joined him on stage with her accordion and they performed some wonderful,

heartfelt songs together. Outside, in the beautiful nazomer sunshine, guitars were being passed back and forth between local musicians. Some folks came for the bbq, some folks came for the art exhibition, and some folks came for the usual badhuis gezelligheid, but all together, intermingling, made for a wonderful nazomer celebration!” Joshua beaamt dit; “A borrel for the buurt. A chance to see and meet your neighbors, to have a drink and a chat. This is a fine informal way to get the increasingly new Haarlemmers moving into the buurt. A real locals vibe. Relaxed, inviting and super social. Something that helps to bring the people living in Leidsebuurt closer together. Creating strangers into neighbors. Making the Leidsebuurt a fine place to live in Haarlem.”

Volgens Mara zit de meerwaarde van de vrijdagmiddagborrel echt in het ontmoeten van mensen en met elkaar in contact komen. “Iedereen komt met een sociale intentie naar de borrel. Je spreekt niet alleen de mensen met wie je bent gekomen of die je al kent, maar contacten lopen in elkaar over. Het is heel laagdrempelig. Er zijn genoeg buurt gerelateerde onderwerpen waar je over kan praten. Een vraag als in welke straat woon jij, levert vaak al genoeg gespreksstof op. Het is toch makkelijker om met je burens in het Badhuis af te spreken, dan bijvoorbeeld bij je thuis. Je komt en je gaat wanneer het jou uitkomt. En je ontmoet de hele buurt in plaats van alleen je naaste burens of straat.

REACTIES

"Wat een goede combinatie buurtborrel, eten en ook nog een opening van een expositie. Het was heel gezellig en veel nieuwe gezichten gezien."

Verona

"Gezellig, buurtgevoel, verbindend. Al besef ik me ook dat ik geen 'nieuwe' mensen heb gesproken. Ow, en niet te vergeten, het eten was heerlijk! Echt wel van toegevoegde waarde."

Marike

"It is always a nice afternoon at the Badhuis borreltje, but this one was extra-gezellig. Brikett Smokehouse were in the kitchen, serving up delicious smoked bbq. Artist, Walter van Schagen, was hosting the launch of his exhibition. His wife joined him on stage with her accordion and they performed some wonderful, heartfelt songs together. Outside, in the beautiful nazomer sunshine, guitars were being passed back and forth between local musicians. Some folks came for the bbq, some folks came for the art exhibition, and some folks came for the usual badhuis gezelligheid, but all together, intermingling, made for a wonderful nazomer celebration!"

Dan

"One of the most unique aspects of living in the Leidsebuurt is Het Badhuis. An old bathhouse turned into local community center that is open to everyone in the neighborhood and city.

Every first Friday of the month is an open get together a "vrinibo". A borrel for the buurt. A chance to see and meet your neighbors, to have a drink and a chat. This is a fine informal way to get the increasingly new Haarlemers moving into the buurt. Last Friday there was also a small business horeca ondernemer in house making some great food. A real locals vibe. Relaxed, inviting and super social. Something that helps to bring the people living in Leidsebuurt closer together. Creating strangers into neighbors. Making the Leidsebuurt a fine place to live in Haarlem."

Joshua

"Afgelopen vrijdag was er weer een buurtborrel. Het leek wel of iedereen het gemist had, het was supergezellig! Veel vrijwilligers, vaste bezoekers, buren en ook nieuwe gezichten. Het was ouderwets/pre-covid druk. Wel een man of 60 zaten binnen bij de expo en buiten in de zon te genieten van de bbq (heel lekker), een drankje, spontane muziek (dank Maarten), vakantieverhalen en elkaar. Ik zet 7 oktober alvast in m'n agenda. Ik heb er nu al zin in!"

Liesbeth

"The Badhuis was a fantastic location for our event - it was great to be able to get our food in front of a new audience, whilst also having space for our regular customers. The professional kitchen was a great addition! The staff and organisation are super lovely and we would love to work with you again."

Sal

UITKOMST ENQUÊTE

Bijlage 1. Enquête vragen

Schaalvragen *helemaal eens, eens, neutraal, oneens, helemaal oneens*

Verbondenheid

- Door de activiteiten in het Badhuis ken ik andere buurtbewoners
- Door de activiteiten in het Badhuis maak ik vaker een praatje met mensen uit de buurt
- Door de activiteiten in het Badhuis doe ik vaker iets leuks met mensen uit de buurt

Steunend netwerk

- Door de activiteiten in het Badhuis help ik nu vaker anderen in de buurt (bijv. door boodschappen te doen, klusje in de tuin)
- Door de activiteiten in het Badhuis weet ik buurtbewoners te vinden wanneer ik iets nodig heb (bijv. Gereedschap lenen, oppassen op mijn kind).
- Door de activiteiten in het Badhuis vraag ik nu vaker hulp of advies aan mensen uit mijn buurt of netwerk

Empowerment

- Door de activiteiten in het Badhuis heb ik nieuwe vaardigheden geleerd
- Door de activiteiten in het Badhuis word ik uitgedaagd om mijn talenten in te zetten voor mijn buurt (bijv. het organiseren van een activiteit in het Badhuis)
- Door de activiteiten in het Badhuis voel ik de ruimte om nieuwe dingen uit te proberen
- Door de activiteiten in het Badhuis ben ik (nog) meer zelfverzekerder over mijn kwaliteiten

Buurtniveau

- Door de activiteiten in het Badhuis voelen buurtbewoners zich meer verbonden met elkaar
- Door de activiteiten in het Badhuis voel ik mij welkom in de buurt

Open vragen

- Wat heeft het Badhuis jou opgeleverd?
- Aan welke situatie denk je terug als je aan een leuk moment denkt in het Badhuis?

SEPTEMBER 2022

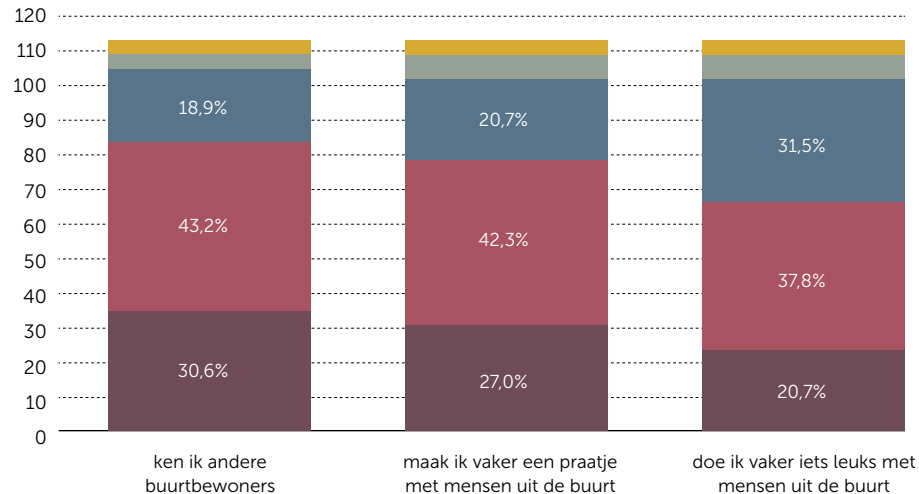
Onder de bewoners van de Leidsebuurt is een vragenlijst uitgezet. In totaal hebben 111 buurtbewoners de vragen over het Badhuis beantwoord. De vragen gingen over thema's als verbondenheid, netwerk en zelfvertrouwen. Welke verandering heeft het Badhuis voor hen teweeggebracht? Hieronder lees je de resultaten van de vragenlijst.

Buurtbewoners voelen zich verbonden met elkaar (verbondenheid)

We hebben de buurtbewoners een aantal stellingen over verbondenheid voorgelegd, waarvan zij aan konden geven in hoeverre ze het hier mee eens waren of niet. Het ging om de volgende

stellingen: Door de activiteiten in het Badhuis 1. ken ik andere buurtbewoners, 2. maak ik vaker een praatje met mensen uit de buurt, 3. doe ik vaker iets leuks met mensen uit de buurt.

Door de activiteiten in het Badhuis

De uitkomsten laten zien dat het Badhuis de mate van verbondenheid tussen buurtbewoners versterkt. Ruim 73 procent van de respondenten steunt de stelling dat zij door het deelnemen aan activiteiten van het Badhuis andere buurtbewoners hebben leren kennen. Naast dat buurtbewoners anderen leren kennen door het Badhuis, maken zij ook in de buurt vaker een praatje met mensen (bijna 70 procent).

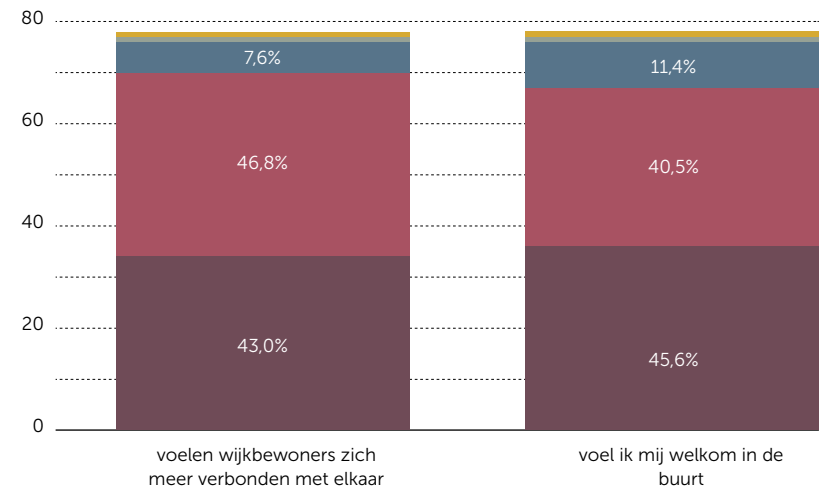
"Ik voel meer verbonden met de buurt, ik leer elke week nieuw mensen kennen. Ik vind het heel fijn om in een

buurt te wonen waar iedereen echt bij elkaar is, meer samenleeft"

"Door het Badhuis heb ik contact met burens, die ik inmiddels ook buiten het badhuis veel zie. Maar bij het Badhuis was het eerste contact gelegd toen ik hier kwam wonen."

En het blijft niet alleen bij een praatje maken. De meerderheid van de respondenten (59 procent) geeft aan dat zij door het Badhuis ook vaker wat leuks ondernemen met mensen uit de buurt.

Door de activiteiten in het Badhuis

Uit de vragenlijst blijkt dat een ruime meerderheid van de respondenten (bijna 90 procent) het eens is met de stelling 'Door de activiteiten van het

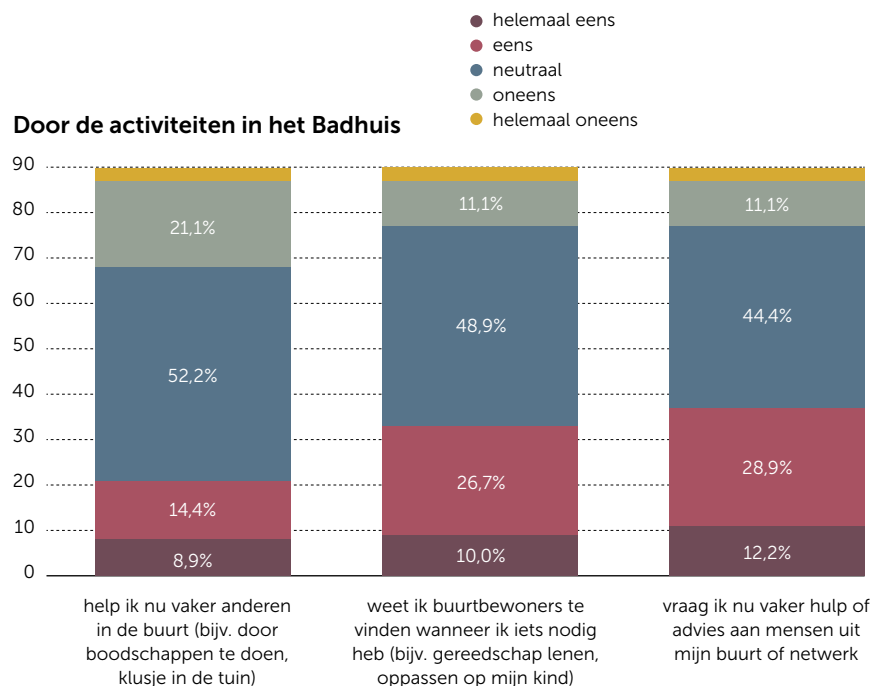
Badhuis voelen buurtbewoners zich meer verbonden met elkaar'. Daarnaast geeft een meerderheid (86 procent) aan zich door de activiteiten in

het Badhuis meer welkom in de buurt te voelen.

Nieuwe contacten opdoen in de buurt, vaker contact hebben als je

elkaar tegenkomt in de buurt én samen activiteiten ondernemen; het Badhuis heeft de onderlinge verbondenheid tussen buurtbewoners versterkt.

Buurtbewoners die samen een activiteit hebben opgezet helpen elkaar (Steunend netwerk)

Een van de belangrijkste elementen uit de aanpak van het Badhuis is het stimuleren van het gezamenlijk organiseren en uitvoeren van activiteiten. Deze gezamenlijkheid zorgt ervoor dat er een steunend netwerk groeit tussen de bezoekers van het Badhuis.

Een deel van respondenten (24 procent) geven aan dat zij niet vaker andere in de buurt helpen of om hulp te vragen door de activiteiten van het Badhuis. Voor een ander deel van de bezoekers is het steunende netwerk dat zij ervaren door het Badhuis wel

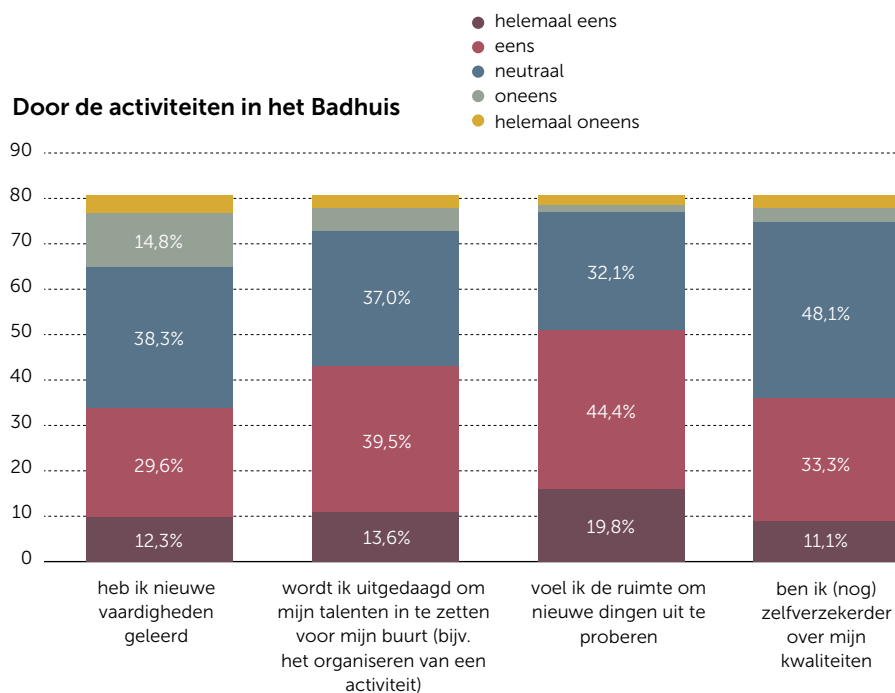
van belang. 23 procent van de respondenten vertellen dat zij nu vaker andere in de buurt helpen met klusjes, zoals een handje helpen in de tuin. Ruim een derde van de respondenten (37 procent) geeft aan dat zij buurtbewoners beter weten te vinden als zij een vraag hebben of iets nodig hebben. Daarnaast geeft 41 procent van de respondenten aan dat zij nu vaker hulp en advies vragen aan mensen uit hun buurt, doordat zij elkaar kennen via de activiteiten het Badhuis.

"Het Badhuis is een plek om laagdrempelig binnen te lopen om een vraag te stellen over iets in de Leidsebuurt".

"In geniet van het talent en creativiteit van medebuurtbewoners (muziek, kunst, toneel, koken, zang). Daarnaast stimuleren en steunen wij elkaar. Prachtig en zo belangrijk!"

Buurtbewoners ervaren meer zelfvertrouwen (Empowerment van buurtbewoners)

Het Badhuis biedt buurtbewoners een plek waar zij hun talenten en interesses kunnen benutten. Iedereen is vrij om een activiteit te organiseren. 42 procent van de respondenten geven aan dat zij nieuwe vaardigheden hebben geleerd door de activiteiten in het Badhuis. Daarnaast ondersteunt de meerderheid (53 procent) de stelling dat zij, door het Badhuis, worden uitgedaagd om hun talenten in te zetten voor de buurt. Dit is ook terug te zien in het brede activiteitenaanbod van het Badhuis: stoel-yoga, een rockkoor, dansavonden,

schilderen, wijnproeverijen. Drijvende kracht achter deze activiteiten zijn de buurtbewoners zelf.

“De laagdrempelige programmering heeft voor iedereen wel wat. En ook zie ik veel buurtgenoten iets organiseren of deelnemen, dat is ontzettend leuk”

Bijna 65 procent van de respondenten ervaart dan ook de ruimte om nieuwe dingen uit te proberen en zelf activiteiten op te zetten. Gelijkwaardigheid en inclusiviteit is dan ook een uitgangspunt in de aanpak van het

Badhuis: het Badhuis is van iedereen en alle bewoners kunnen en mogen meedoen.

“De kinderactiviteiten vind ik extra speciaal om te organiseren, omdat ik mij kan voorstellen dat het lang in de herinnering van kinderen blijft als ze iets leuks meemaken. De jaarlijkse Halloweenfeesten en de escape room in de Corona periode. Ook geniet ik erg van de activiteiten voor senioren. Ik

hoop dat de georganiseerde activiteiten plezier in hun levens brengen”

Een positief effect hiervan is dat 45 procent van de respondenten aangeeft dat zij door het organiseren van de activiteiten (nog) zelfverzekerder zijn geworden over hun kwaliteiten. Het Badhuis draagt door haar aanpak bij aan het vergroten van het zelfvertrouwen van de buurtbewoners, doordat het inzetten van talenten centraal staat.

VERANDER- VERHAAL

DRAAGT INDIRECT BIJ AAN

- de groei van de sociale veiligheid in de wijk
- het ontstaan van een inclusieve wijk
- de vermindering van eenzaamheid onder wijkbewoners
- de toename van sociale cohesie in de wijk
- het vergroten van zelfredzaamheid van wijkbewoners
- het vergroten van de leefbaarheid in de wijk

DIRECTE EFFECTEN

STEUNEND NETWERK

Wijkbewoners die samen een activiteit hebben opgezet helpen elkaar

EMPOWERMENT

Wijkbewoners ervaren meer zelfvertrouwen

VERBONDENHEID

Wijkbewoners voelen zich verbonden met elkaar

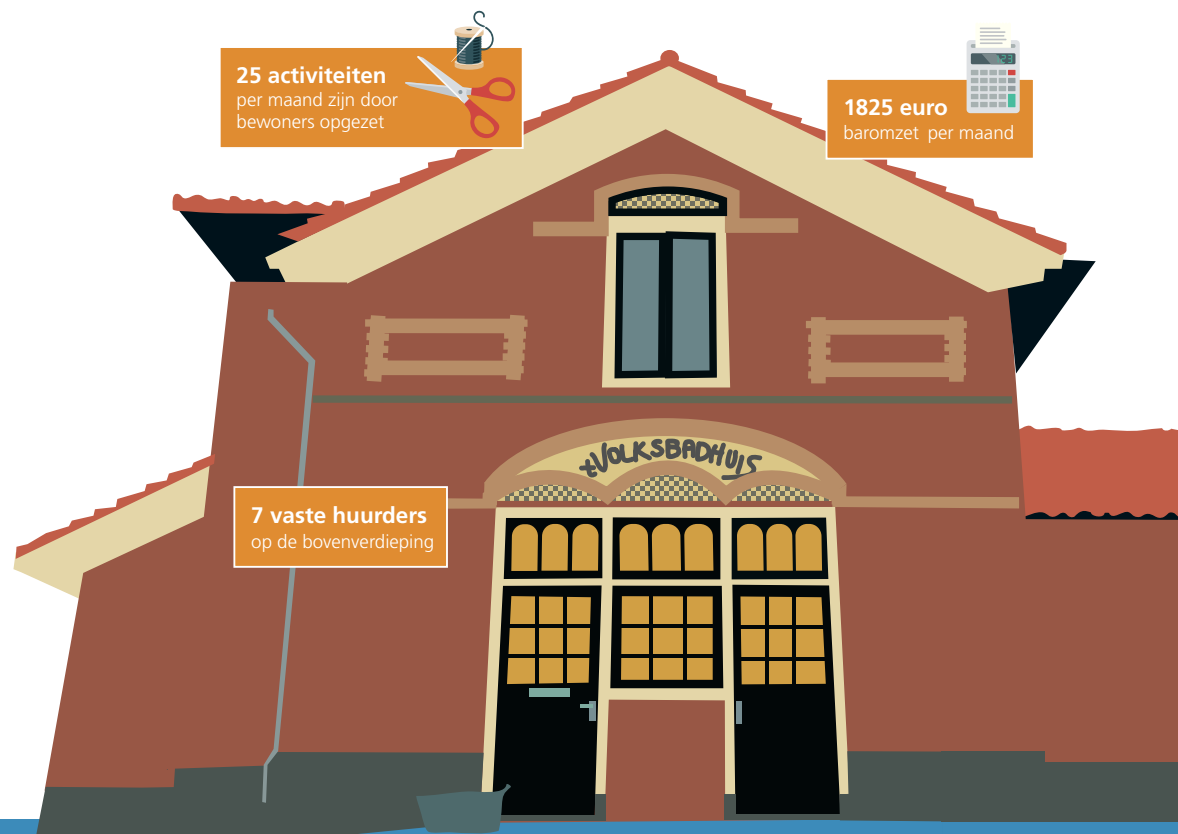
AANPAK

- Het stimuleren van het gezamenlijk organiseren en uitvoeren van activiteiten
- Het Badhuis is van iedereen en alle bewoners kunnen en mogen meedoen
- Locatie en functie van gebouw optimaal benutten als ontmoetingsplek in de buurt
- Talenten en interesses van bewoners benutten als uitgangspunt
- Diversiteit in aanbod creëren

AANPAK

- Bewoners van de Leidsebuurt in Haarlem

VERANDERVERHAAL BADHUIS LEIDSEBUURT

SILKE VAN ARUM EN SUSAN DE VRIES - MOVISIE
24 NOVEMBER 2022

Het Badhuis is een prachtig monumentaal pand midden in de Leidsebuurt verscholen tussen oude bomen. Het wordt omringd door twee schoolgebouwen en een speelpleintje, waardoor er reuring is van spelende kinderen. Het is een plek die uitnodigt om naar binnen te gaan. Of het nou is om je nieuwsgierigheid te stillen of om andere mensen te ontmoeten en deel te nemen aan een van de vele activiteiten die daar worden georganiseerd. Zodra je het Badhuis instapt voelt het warm en gezellig aan. De geur van koffie, de goede mix van oud en vernieuwd interieur en vooral het warme welkom.

Als actieve bewoner heb je vaak wel een idee wat een initiatief voor medebewoners, de wijk of het dorp betekent. Maar het is lastig om die effecten zichtbaar te maken. Laat staan als je ze inzichtelijk wilt maken als verantwoording naar de gemeente of financiers. Een Veranderverhaal opstellen helpt hierbij.

Wat is een Veranderverhaal?

Een Veranderverhaal beschrijft de beoogde verandering van een initiatief: 'als we dit doen, dan hopen we dat te bereiken'. Bijvoorbeeld het stimuleren van contacten tussen bewoners, door het gezamenlijk organiseren van activiteiten. Het Veranderverhaal maakt stapsgewijs de samenhang tussen deze activiteiten van een initiatief en de effecten op de wijk of omgeving expliciet. Vervolgens vertaalt je het Veranderverhaal van het initiatief naar indicatoren en vragen voor betrokkenen in de wijk, om zo te achterhalen of de beoogde resultaten ook daadwerkelijk behaald worden en wat mogelijke neveneffecten zijn.

Aan de slag met het Veranderverhaal

Met bestuursleden en zeer actieve bewoners Mara, Verona, Sophie, Xandra, Liesbeth en Manou is het Veranderverhaal van het Badhuis opgetekend. De vijf vrijwilligers hielden ieder een korte pitch; hoe zouden zij als ze onverwachts op een verjaardagsfeestje een belangrijke ambtenaar tegenkwamen uitleggen wat de waarde is van het Badhuis. De pitches waren krachtig met een duidelijk rode lijn: het Badhuis is een plek waar de buurt samenkomt, die mensen met verschillende interesses met elkaar verbindt en niks te gek is om te organiseren. Met behulp van een digitale tool werd vervolgens nagedacht over de doelgroep van het Badhuis, werden de diverse activiteiten benoemd, kenmerkende elementen uit de werkwijze en tenslotte welke verandering het Badhuis te weeg brengt bij de inwoners van de Leidsebuurt. Het stapsgewijs invullen van de tool en vervolgens filteren en samenvoegen leidde uiteindelijk tot drie verwachte hoofdeffecten van het Badhuis:

1. **Wijkbewoners voelen zich verbonden**
2. **Wijkbewoners ervaren meer zelfvertrouwen**
3. **Wijkbewoners ervaren een steunend netwerk**

In een volgende sessie werd met een aantal bewoners de herkenbaarheid van deze effecten getoetst en nagedacht over hoe deze effecten gemeten kunnen worden. Diverse ideeën kwa-

men naar voren, zoals het neerleggen van een logboek met de vraag wat het Badhuis voor de bezoeker betekent, het tellen (van o.a. verkochte kopjes koffie, aantal activiteiten, bezoekers), interviews met bezoekers van activiteiten en vrijwilligers en het uitzetten van een enquête onder de bewoners.

Een reflectie op de beoogde resultaten

Wijkbewoners voelen zich verbonden

Het is duidelijk dat het Badhuis niet één kartrekker heeft. Een bevlogen groep van vrijwilligers dragen allemaal op hun manier bij, vanuit hun eigen talenten en vaardigheden. De lijntjes zijn kort en het netwerk is groot. Is er een muzikant nodig, een kunstenaar of een vormgever? Dan weet het Badhuis direct wel iemand uit de buurt te vinden. Het aanbod van het Badhuis is zeer divers en spreekt daardoor verschillende bewoners aan. Iedereen is welkom en vrij om activiteiten te organiseren. Er gelden niet allerlei voorwaarden – behalve dat mensen respect hebben voor elkaar en de omgeving – zoals het bereiken van specifieke doelgroepen of aantal bezoekers. De activiteiten kunnen klein en knus zijn (de haakclub op Maakdinsdag) of groots en meeslepend (senioren rockkoor My Generation). Door het samen organiseren van en meedoen aan activiteiten leren bewoners elkaar (beter) kennen. Vrijwilligster Eva vertelt; "Door het badhuis leerde ik meer verschillende mensen kennen - mensen met een beperking, geestelijke/depressie - het draaide niet meer zo om mij. Mijn wereld werd

groter. Ik heb allerlei connecties via het Badhuis. Als ik terugfiets naar huis begroet ik iedereen. Dat geeft een veilig gevoel.” Ook uit de enquête blijkt dat het Badhuis de verbondenheid tussen de bewoners versterkt.

Wijkbewoners ervaren meer zelfvertrouwen

Het Badhuis hanteert een heldere aanpak. Het Badhuis is van iedereen en alle bewoners kunnen en mogen meedoen. Als je als bewoner graag iets wil organiseren, dan is hier veel ruimte voor. Het maakt niet uit hoeveel bewoners erop afkomen, zolang jij maar een leuke dag hebt gehad. Hierdoor is er veel ruimte voor zelfontwikkeling en is falen niet mogelijk. Het benutten van talenten en interesses van bewoners is het uitgangspunt. De bewoners die wij hebben gesproken stralen dit uit. Zij zijn trots en enthousiast over de activiteiten die zij organiseren. Hierdoor worden bewoners van de Leidsebuurt gesterkt in hun zelfvertrouwen en is het Badhuis voor hen een plek waar zij zich kunnen ontwikkelen.

Wijkbewoners ervaren een steunend netwerk

Bewoners die vaker bij het Badhuis komen, helpen elkaar graag met kleine hand-en-spandiensten. Kun je even op mijn kinderen passen? En hoe werkt internetbankieren? Deze vragen worden gesteld aan elkaar. Veelal gaat het om kleine gebaren en alledaagse aandacht: een oogje in het zeil houden en als het nodig is, even helpen. Wat we zagen in het Badhuis dat dat heel

vanzelfsprekend gaat. Bijvoorbeeld het even brengen van een drankje naar de tafel met daarbij een rietje voor de bewoner die vanwege spasme moeilijk zijn glas vast kan houden. Of het bewust vragen en betrekken van een bewoner om mee te doen aan een activiteit. Uit de enquête blijkt ook dat bewoners door de activiteiten in het Badhuis mensen vaker om hulp of advies vragen (ruim 40%). Het Badhuis stimuleert het gezamenlijk organiseren en uitvoeren van activiteiten door bewoners. Deze gezamenlijkheid zorgt ervoor dat er een steunend netwerk groeit tussen de bezoekers van het Badhuis.

Bij het Badhuis word je opgemerkt en kom je terecht in de huiskamer van de buurt. Buurtbewoners zijn gehecht aan de plek en voelen zich thuis in het Badhuis.

MOVISIE: KENNIS EN AANPAK VAN SOCIALE VRAAGSTUKKEN

Movisie is hét landelijk kennisinstituut voor een samenhangende aanpak van sociale vraagstukken. Samen met de praktijk ontwikkelen we kennis over wat echt goed werkt en passen we die kennis toe. De unieke rol van Movisie is het versnellen van leerprocessen. We zijn alleen tevreden als we een duurzame positieve verandering voor mensen in een kwetsbare positie realiseren.

We ondersteunen en adviseren maatschappelijke organisaties, overheden, maatschappelijk betrokken bedrijven en burgerinitiatieven. Lokaal of landelijk, toegesneden op het vraagstuk en de organisatie. Zo kunnen deze organisaties en hun professionals hun werk voor de samenleving zo goed mogelijk doen.

Movisie staat voor een maatschappij waar iedereen op een gelijkwaardige manier kan deelnemen. Waarin ook mensen in kwetsbare posities, gezien en ondersteund worden.

Kijk voor meer informatie op www.movisie.nl.

Colofon

Susan de Vries, Silke van Arum en Roos van Schaijk

In samenwerking met Het Badhuis

Met dank aan Mara, Eva, Verona, Sophie, Xandra, Liesbeth, Manou, Jan Willem, Afke, Sulya, Ruud, Randi, Isa, Jan-Willem, Lola, Pippi en de bezoekers van Het Badhuis die hun verhalen en ervaringen deelden.

Opmaak: buro madam

Foto's: Het Badhuis

December 2022

kennis en aanpak van
sociale vraagstukken